
Vergaderjaar 2025–2026

36 850 XVI

Wijziging van de begrotingsstaat van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (XVI) voor het jaar 2025 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

INHOUDSOPGAVE

A.	ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL	3
B.	BEGROTINGSTOELICHTING	4
1	Leeswijzer	4
2	Beleid	5
2.1	Overzicht belangrijke uitgaven- en ontvangstenmutaties	5
3	Beleidsartikelen	7
3.1	Artikel 1 Volksgezondheid	7
3.2	Artikel 2 Curatieve Zorg	10
3.3	Artikel 3 Langdurige Zorg en ondersteuning	13
3.4	Artikel 4 Zorgbreed Beleid	15
3.5	Artikel 5 Jeugd	18
3.6	Artikel 6 Sport en Bewegen	19
3.7	Artikel 7 Oorlogsgetroffenen en Herinnering WO II	21
3.8	Artikel 8 Tegenmoetkoming specifieke kosten en Rijksbijdragen	22
4	Niet-beleidsartikelen	23
4.1	Artikel 9 Algemeen	23
4.2	Artikel 10 Apparaat Kerndepartement	24
4.3	Artikel 11 Nog onverdeeld	26
5	Premiegefinancierde uitgaven	26
5.1	Inleiding	26
5.2	Begrotingsstaat premiegefinancierde zorguitgaven	26
5.3	Ontwikkeling van de netto premiegefinancierde zorguitgaven	27
5.4	Verticale ontwikkeling van de premiegefinancierde zorguitgaven en -ontvangsten	27

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Wetsartikelen 1 tot en met 3

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van [artikel 2.3](#), eerste lid, van de Comptabiliteitswet 2016 elk afzonderlijk bij wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2025 wijzigingen aan te brengen in:

1. de departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (XVI).
2. de begrotingsstaat inzake de agentschappen van dit ministerie;

De in de begrotingsstaten opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,

Jan Anthonie Bruijn

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1 Leeswijzer

De gepresenteerde cijfers sluiten aan bij de Najaarsnota 2025, die de minister van Financiën aan de Tweede Kamer aanbiedt (Kamerstukken II, [36 850, nr 1](#))

De mutaties in deze suppletoire begroting bestaan uit herschikkingen binnen de begrotingsuitgaven, overboekingen van en naar andere begrotingshoofdstukken, financieringsverschuivingen en middelen die ten laste of ten gunste van het generale beeld aan de begroting van VWS worden toegevoegd of vrijvallen.

De mutaties op de instrumenten worden toegelicht op basis van onderstaande grenzen voor het totale mutatiebedrag voor de uitgaven en ontvangsten. Hiermee wordt aangesloten bij de RBV 2025.

Tabel 1 Ondergrenzen conform RBV

Omvang begrotingsartikel (stand ontwerpbegroting) in € miljoen	Beleidsmatige mutaties (ondergrens in € miljoen)	Technische mutaties (ondergrens in € miljoen)
< 50	1	2
=> 50 en < 200	2	4
=> 200 en < 1000	5	10
=> 1000	10	20

2 Beleid

2.1 Overzicht belangrijke uitgaven- en ontvangstenmutaties

Tabel 2 Belangrijkste suppletoire uitgavenmutaties 2025 (Tweede suppletoire begroting) (Bedragen x € 1.000)

	Art.	Uitgaven 2025
Vastgestelde begroting 2025		36.498.950
Stand suppletoire begroting September 2025		35.237.642
Belangrijkste suppletoire mutaties		
1) SOV Regeling	2	– 13.600
2) Vertraging Wet versterking regie op de volkshuisvesting	3	– 6.800
3) Stimuleringsregeling Technologie in Ondersteuning en Zorg (STOZ)	3	– 10.500
4) Vrijvallende Covid-middelen	1	– 32.500
4) Overige mutaties		– 160.030
Stand 2^e suppletoire begroting 2025		35.014.212

Toelichting

1. Uit de meest recente prognose van het CAK voor de SOV regeling blijkt dat er € 11,6 miljoen minder nodig is dan vooraf verwacht. Daarnaast valt op basis van de prognose voor Oekraïne € 2,0 miljoen vrij. In totaal valt er € 13,6 miljoen vrij.
2. Door vertraging Wet versterking regie op de volkshuisvesting valt er in 2025 € 6,8 miljoen vrij.
3. Door een meevaller bij Stimuleringsregeling Technologie in Ondersteuning en Zorg (STOZ) valt er € 10,5 miljoen vrij.
4. Voor 2025 waren er middelen gereserveerd voor Covidrechtzaken. Hiervan valt € 27 miljoen nu vrij. Daarnaast wordt valt € 5,5 miljoen vrij omdat er minder vaccins zijn aangekocht en de uitvoeringskosten voor de GGD'en daarmee lager uitvallen. In totaal valt er € 32,5 miljoen vrij aan Covid-middelen.

Tabel 3 Belangrijkste suppletoire ontvangstenmutaties 2025 (Tweede suppletoire begroting) (Bedragen x € 1.000)

	Art.	Ontvangsten 2025
Vastgestelde begroting 2025		296.247
Stand suppletoire begroting September 2025		1.044.650
Belangrijkste suppletoire mutaties		
1) Covid ontvangsten	1, 4	106.705
2) Afrekening RIVM	1	36.205
3) Vaststelling SPUK IZA	3	25.500
4) Stimuleringsregeling Wonen en zorg	3	50.000
5) Overige mutaties		61.751
Stand 2^e suppletoire begroting 2025		1.324.811

Toelichting

1. Vanuit de afrekening Covid-activiteiten in eerdere jaren zijn middelen teruggevloeid naar het ministerie van VWS. Het betreft onder meer de afrekeningen van de SPUK Covid GGD'en, de SPUK versterking GGD'en en de afrekeningen van de rioolwatersurveillance door waterschappen.
2. In 2022 en 2023 zijn voorschotten verstrekt aan het RIVM voor het uitvoeren van verschillende programma's. Bij de vaststellingen dit jaar blijkt dat voor voornamelijk de Covid-vaccinatieprogramma's en

de vaccinatie tegen pneumokokken te hoge bedragen zijn bevoorschot. Deze worden nu teruggestort. Daarmee worden de ontvangsten met € 36,2 miljoen verhoogd.

3. Uit de vaststelling van SPUK IZA 2023 volgen meer ontvangsten. Dit betreft € 25,5 miljoen.
4. Vanwege de afbouw van de begrotingsreserve van de stimuleringsregeling wonen en zorg wordt de ontvangstenraming met € 50 miljoen verhoogd.

3 Beleidsartikelen

3.1 Artikel 1 Volksgezondheid

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 4 Budgettaire gevolgen van beleid art. 1 Volksgezondheid (bedragen x € 1.000)

Art.		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art.	Verplichtingen	2.208.778	400.614	2.609.392
	Uitgaven	2.392.491	– 44.935	2.347.556
1.10	Gezondheidsbeleid	999.197	– 14.700	984.497
	<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>53.561</i>	<i>– 4.514</i>	<i>49.047</i>
	(Lokaal) gezondheidsbeleid	53.561	– 4.514	49.047
	<i>Opdrachten</i>	<i>4.272</i>	<i>127</i>	<i>4.399</i>
	(Lokaal) gezondheidsbeleid	4.272	127	4.399
	<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>192.336</i>	<i>3.875</i>	<i>196.211</i>
	Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit	153.029	463	153.492
	RIVM: Wettelijke taken en beleidsondersteuning zorgbreed	38.868	3.551	42.419
	Overige	439	– 139	300
	<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>443.636</i>	<i>– 17.114</i>	<i>426.522</i>
	ZonMw: Programmering	443.221	– 17.086	426.135
	Overige	415	– 28	387
	<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	<i>305.392</i>	<i>2.926</i>	<i>308.318</i>
	Lokale aanpak	305.237	3.081	308.318
	Overige	155	– 155	0
1.20	Ziektepreventie	1.176.547	– 30.045	1.146.502
	<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>448.085</i>	<i>– 2.031</i>	<i>446.054</i>
	Ziektepreventie	92.460	1.169	93.629
	Bevolkingsonderzoeken	266.412	5.500	271.912
	Vaccinaties	89.213	– 8.700	80.513
	<i>Opdrachten</i>	<i>48.950</i>	<i>– 37.140</i>	<i>11.810</i>
	Ziektepreventie	40.959	– 31.461	9.498
	Pandemische paraatheid	7.991	– 5.679	2.312
	<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>569.541</i>	<i>10.675</i>	<i>580.216</i>
	RIVM: Opdrachtverlening aan kenniscentra	305.070	4.664	309.734
	RIVM: Bevolkingsonderzoeken	61.605	3.614	65.219
	RIVM: Vaccinaties	199.924	5.097	205.021
	Pandemische paraatheid	2.928	– 2.700	228
	Overige	14	0	14
	<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	<i>109.971</i>	<i>– 1.549</i>	<i>108.422</i>
	Pandemische paraatheid	42.324	0	42.324
	Overige	67.647	– 1.549	66.098
1.30	Gezondheidsbevordering	167.457	1.092	168.549
	<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>81.468</i>	<i>6.466</i>	<i>87.934</i>
	Preventie van schadelijk middelengebruik	30.346	1.720	32.066
	Gezonde leefstijl en gezond gewicht	29.294	2.811	32.105
	Letselpreventie	7.564	1.030	8.594
	Bevordering van seksuele gezondheid	12.986	917	13.903
	Overige	1.278	– 12	1.266
	<i>Opdrachten</i>	<i>10.651</i>	<i>– 1.660</i>	<i>8.991</i>

	Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Gezondheidsbevordering	10.651	– 1.660	8.991
<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	4.475	– 1.084	3.391
Overige	4.475	– 1.084	3.391
<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	60	– 60	0
Overige	60	– 60	0
<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	70.803	– 2.570	68.233
Heroïnebehandeling op medisch voorschrift	17.277	– 1.312	15.965
Seksuele gezondheid	53.526	– 1.258	52.268
1.40 Ethiek	49.290	– 1.282	48.008
<i>Subsidies (regelingen)</i>	44.077	– 1.677	42.400
Abortusklinieken	29.585	– 1.602	27.983
Medische ethiek	14.492	– 75	14.417
<i>Opdrachten</i>	2.399	437	2.836
Medische ethiek	2.399	437	2.836
<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	2.814	– 42	2.772
CIBG: Uitvoeringstaken medische ethiek	2.814	– 42	2.772
Ontvangsten	150.920	157.411	308.331

Toelichting Verplichtingen

Het verplichtingenbudget op artikel 1 wordt met € 400,6 miljoen verhoogd. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door een verhoging van het verplichtingenbudget van het RIVM met € 327 miljoen. Dit in verband met de verstrekking van de opdrachtbrief 2026. Ook wordt het verplichtingenbudget van de NVWA met € 70,6 miljoen verhoogd in verband met de vastlegging van het jaarplan 2026. Daarnaast is in verband met de verstrekkingen van de SPUK ASG en SPUK Versterking GGD'en voor 2026 respectievelijk € 26 en € 16 miljoen toegevoegd aan de verplichtingenruimte. Daarnaast zijn er een aantal mutaties waarmee het verplichtingenbudget verlaagd wordt. Deze hangen samen met de uitgaven op artikel 1 en worden daar verder toegelicht. Tezamen met een aantal kleinere mutaties komt de mutatie neer op bovenstaand bedrag.

1. Gezondheidsbeleid

Bijdrage aan ZBO's/RWT's

ZonMw: Programmering

Wegens vertraging rondom opdrachten voor ZonMw is er € 16 miljoen vrijgevallen. Tezamen met enkele andere mutaties valt er in totaal € 17,1 miljoen vrij.

2. Ziektepreventie

Opdrachten

Ziektepreventie

Er zijn in 2025 minder kosten aan juridische procedures vanuit de covidpandemie waardoor er in 2025 € 27 miljoen vrij valt. Tezamen met enkele andere mutaties valt er in totaal € 31,5 miljoen vrij.

Ontvangsten

Vanuit de afrekening Covid-activiteiten in eerdere jaren zijn middelen teruggevloeid naar het ministerie van VWS. Het betreft onder meer de afrekeningen van de SPUK Covid GGD'en, de SPUK versterking GGD'en en de afrekeningen van de rioolwatersurveillance door waterschappen. Tezamen bedraagt dit € 106 miljoen.

Ook zijn er in 2022 en 2023 voorschotten verstrekt aan het RIVM voor het uitvoeren van verschillende programma's. Hieronder vallen bijvoorbeeld het Covid vaccinatie programma en het vaccinatie programma pneumokokken. Bij de vaststelling zijn te hoge bedragen bevoorschot die nu terugvloeien, dit betreft € 48,5 miljoen.

In totaal worden de ontvangsten met € 157,4 miljoen verhoogd.

3.2 Artikel 2 Curatieve Zorg

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 5 Budgettaire gevolgen van beleid art. 2 Curatieve Zorg (bedragen x € 1.000)

Art.		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art. Verplichtingen		2.306.136	32.501	2.338.637
Uitgaven		942.513	– 39.796	902.717
2.10	Kwaliteit, toegankelijkheid en betaalbaarheid van de zorg	277.541	– 9.348	268.193
	<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>202.985</i>	<i>– 7.508</i>	<i>195.477</i>
	Medisch specialistische zorg	76.542	8.469	85.011
	Curatieve ggz	18.808	– 8.098	10.710
	Eerstelijnszorg	12.588	– 6.329	6.259
	Lichaamsmateriaal	25.508	0	25.508
	Medische producten	69.539	– 1.550	67.989
	<i>Opdrachten</i>	<i>20.081</i>	<i>– 2.089</i>	<i>17.992</i>
	Medisch specialistische zorg	14.993	– 2.630	12.363
	Curatieve ggz	1.338	– 47	1.291
	Eerstelijnszorg	997	– 717	280
	Lichaamsmateriaal	937	0	937
	Medische producten	1.816	1.305	3.121
	<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>27.620</i>	<i>249</i>	<i>27.869</i>
	aCBG	6.848	249	7.097
	CIBG	20.162	0	20.162
	Overige	610	0	610
	<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>25.855</i>	<i>0</i>	<i>25.855</i>
	Overige	25.855	0	25.855
	<i>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</i>	<i>1.000</i>	<i>0</i>	<i>1.000</i>
	Overig	1.000	0	1.000
2.34	Ondersteuning van het zorgstelsel	293.177	– 30.448	262.729
	<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>151.842</i>	<i>– 15.073</i>	<i>136.769</i>
	Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen	1.816	0	1.816
	Regeling medisch noodzakelijke zorg onverzekerden	116.640	– 13.600	103.040
	Regeling veelbelovende zorg	25.445	– 1.200	24.245
	Medisch specialistische zorg	6.399	– 240	6.159
	Medisch specialistische zorg	753	– 33	720
	Curatieve ggz	173	0	173
	Eerstelijnszorg	139	0	139
	Overige	477	0	477
	<i>Bekostiging</i>	<i>65.608</i>	<i>1.400</i>	<i>67.008</i>
	Zorg illegalen en andere onverzekerbare vreemdelingen	65.608	1.400	67.008
	<i>Inkomensoverdrachten</i>	<i>35.320</i>	<i>590</i>	<i>35.910</i>
	Overgangsregeling FLO/VUT ouderenregeling ambulancepersoneel	35.220	590	35.810
	Overige	100	0	100
	<i>Opdrachten</i>	<i>22.072</i>	<i>– 17.365</i>	<i>4.707</i>
	Risicoverevening	2.580	– 250	2.330
	Uitvoering zorgverzekeringsstelsel	11.288	– 11.000	288
	Curatieve ggz	765	0	765
	Eerstelijnszorg	115	0	115
	Passende Zorg	5.150	– 4.600	550

	Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Overige	2.174	– 1.515	659
<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>9.307</i>	<i>0</i>	<i>9.307</i>
CJIB: Onverzekerden en wanbetalers	9.307	0	9.307
<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>9.028</i>	<i>0</i>	<i>9.028</i>
Sociale Verzekeringsbank: Onverzekerden	8.279	404	8.683
Overige	749	– 404	345
2.50 NRG Pallas	371.795	0	371.795
<i>Leningen</i>	<i>97.505</i>	<i>– 73.851</i>	<i>23.654</i>
Pallas nieuwbouw programma	97.505	– 73.851	23.654
<i>Vermogensverschaffing/-onttrekking</i>	<i>274.290</i>	<i>73.851</i>	<i>348.141</i>
Pallas nieuwbouw programma	198.029	73.851	271.880
Instandhouding NRG	76.261	0	76.261
Ontvangsten	99.801	7.213	107.014

Toelichting Verplichtingen

Voor de aanvullende aanpak van de beschikbaarheid van geneesmiddelen moeten in 2025 meerjarige verplichtingen worden aangegaan. Bij de Miljoenennota 2025 is al verplichtingenbudget naar voren gehaald, maar dit bleek onvoldoende. Daarom moet aanvullend € 25,0 miljoen aan verplichtingenruimte over de jaren 2026 tot en met 2028 naar 2025 worden gehaald.

Daarnaast is er een verplichting aangegaan voor een aanvullende bijdrage vanuit het programma Werk aan Uitvoering (WAU) voor de periode 2025 tot en met 2031. Hiervoor dient € 15,0 miljoen aan verplichtingenruimte uit latere jaren naar voren te worden gehaald.

1. Kwaliteit, toegankelijkheid en betaalbaarheid van de zorg

Subsidies

Medisch specialistische zorg

Door herschikking van middelen wordt er geschoven met budget. In totaal valt het budget € 8,5 miljoen hoger uit dan begroot.

Curatieve GGZ

Door vertraging in de uitvoering komen de middelen gereserveerd in 2025 voor de sluitende aanpak voor personen met verward gedrag niet geheel tot besteding. Hierdoor valt € 8,1 miljoen op dit budget vrij.

Eerstelijnszorg

Door herschikking van middelen wordt er geschoven met het budget. In totaal valt het budget € 6,3 miljoen lager uit dan begroot.

3. Ondersteuning van het zorgstelsel

Subsidies

Regeling medisch noodzakelijke zorg onverzekerden

Het doel van de SOV is het vergoeden van zorgkosten die aanbieders maken voor het verstrekken van medisch noodzakelijke zorg aan onverzekerde (verwarde) personen. Uit de meest recente prognose van het CAK voor de SOV regeling blijkt dat er € 11,6 miljoen minder nodig is dan vooraf verwacht.

Daarnaast valt € 2,0 miljoen vrij door lager uitgevallen kosten in het kader van zorg aan Oekraïense ontheemden.

Opdrachten

Uitvoering zorgverzekeringsstelsel

Ter behoeve van leefstijlcoalitie wordt € 9,4 miljoen overgeheveld van de VWS-begroting naar de EZ-begroting voor de in 2023 aangegane verplichting inzake Leefstijl Coalitie.

Er zijn minder kosten gemaakt dan begroot (€ 0,3 miljoen) ten behoeve van de uitvoering van het zorgverzekeringsstelsel als gevolg van het niet doorgaan van een aantal geplande onderzoeken. Daarnaast wordt er € 1,2 miljoen minder uitgegeven aan preventie.

5. NRG Pallas

Leningen

Pallas nieuwbouw programma

Er wordt € 73,9 miljoen verplaatst van het instrument leningen naar het instrument vermogensverschaffing/-onttrekking voor het nieuwbouwprogramma van Pallas.

Vermogensverschaffing/-onttrekking

Pallas nieuwbouw programma

Er wordt € 73,9 miljoen verplaatst van het instrument leningen naar het instrument vermogensverschaffing/-onttrekking voor het nieuwbouwprogramma van Pallas.

Ontvangsten

Door onder andere hogere ontvangsten naar aanleiding van een actuele raming in de uitvoering van de regeling BAZ (Betalingsachterstand zorgpremie) en enkele kleinere mutaties zijn de totale ontvangsten met € 7,2 miljoen naar boven bijgesteld.

3.3 Artikel 3 Langdurige Zorg en ondersteuning

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 6 Budgettaire gevolgen van beleid art. 3 Langdurige Zorg en Ondersteuning (bedragen x € 1.000)

	Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art. Verplichtingen	793.355	– 59.014	734.341
Uitgaven	950.319	– 58.364	891.955
3.10 Participatie en zelfredzaamheid van kwetsbare groepen	433.896	– 53.081	380.815
<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>106.292</i>	<i>– 9.438</i>	<i>96.854</i>
Toegang tot zorg en ondersteuning	24.546	221	24.767
Inclusieve samenleving	51.339	– 15.429	35.910
Kennis en informatiebeleid	30.407	5.770	36.177
<i>Opdrachten</i>	<i>85.107</i>	<i>– 4.189</i>	<i>80.918</i>
Bovenregionaal gehandicaptenvervoer	69.381	320	69.701
Overige	15.726	– 4.509	11.217
<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>11.793</i>	<i>– 196</i>	<i>11.597</i>
Overige	11.793	– 196	11.597
<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>25.014</i>	<i>– 5.690</i>	<i>19.324</i>
Doventolkvoorzieningen	19.624	– 300	19.324
Participatie en zelfredzaamheid kwetsbare groepen	5.390	– 5.390	0
<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	<i>205.690</i>	<i>– 33.568</i>	<i>172.122</i>
Oekraïne	35.228	– 35.228	0
Overige	170.462	1.660	172.122
3.21 Langdurige zorg tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten	516.423	– 5.283	511.140
<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>258.042</i>	<i>– 1.833</i>	<i>256.209</i>
Zorg merkbaar beter maken	148.033	– 1.333	146.700
Kennis, informatie en innovatiebeleid	30.737	– 500	30.237
Palliatieve zorg en ondersteuning	79.272	0	79.272
<i>Opdrachten</i>	<i>26.677</i>	<i>– 1.150</i>	<i>25.527</i>
Zorgdragen voor langdurige zorg	26.677	– 1.150	25.527
<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>745</i>	<i>0</i>	<i>745</i>
Algemeen	745	0	745
<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>205.265</i>	<i>0</i>	<i>205.265</i>
Uitvoeringskosten Sociale Verzekeringsbank	55.089	0	55.089
Uitvoeringskosten Centrum Indicatiestelling Zorg	150.176	0	150.176
<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	<i>25.694</i>	<i>– 2.300</i>	<i>23.394</i>
Overige	25.694	– 2.300	23.394
Ontvangsten	8.376	76.900	85.276

Toelichting Verplichtingen

Het verplichtingenbudget is in totaal met ongeveer € 59 miljoen verlaagd. De verlaging van het verplichtingenbudget hangt samen met de mutaties op de uitgaven op artikel 3.

1. Participatie en zelfredzaamheid van kwetsbare groepen

Subsidies

Inclusieve samenleving

De inwerktreding van de Wet versterking regie op de volkshuisvesting is door de kabinetswissel Rutte IV naar Schoof vertraagd van 1 juli 2025 naar 1 januari 2026. Hierdoor valt er in 2025 € 6,8 miljoen vrij.

Daarnaast vindt een deel van de uitgaven voor 2025 van de Stimuleringsregeling Technologie in Ondersteuning en Zorg (STOZ) niet plaats. Dit komt voornamelijk doordat subsidieaanvragen later binnen zijn gekomen en daardoor ook later beschikt worden. Hierdoor wordt een deel niet in 2025 verleend en valt € 10,5 miljoen vrij.

Tezamen met een aantal andere kleine mutaties valt dit budget € 15,4 miljoen lager uit.

Ontvangsten

Vanwege de afbouw van de begrotingsreserve van de stimuleringsregeling wonen en zorg wordt de ontvangstenraming met € 50 miljoen verhoogd. Daarnaast volgen uit de vaststelling van SPUK IZA 2023 meer ontvangsten van € 25,5 miljoen.

Voorts wordt de ontvangstenraming met € 1,4 miljoen verhoogd. Dit betreft een resultaat van de jaarrekening van de uitvoeringskosten trekkingsrecht PGB voor het jaar 2023.

Daarmee worden de totale ontvangsten verhoogd met € 76,9 miljoen.

3.4 Artikel 4 Zorgbreed Beleid

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 7 Budgettaire gevolgen van beleid art. 4 Zorgbreed Beleid (bedragen x € 1.000)

Art.		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art. Verplichtingen		1.039.661	285.030	1.324.691
Uitgaven		1.406.358	– 47.759	1.358.599
4.10	Positie cliënt en transparantie van zorg	74.190	– 8.955	65.235
	<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>61.809</i>	<i>– 8.355</i>	<i>53.454</i>
	Patiënten- en gehandicaptenorganisaties	40.002	– 1.515	38.487
	Transparantie van zorg	21.807	– 6.840	14.967
	<i>Opdrachten</i>	<i>1.826</i>	<i>– 600</i>	<i>1.226</i>
	Transparantie van zorg	9	0	9
	Overige	1.817	– 600	1.217
	<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>10.555</i>	<i>0</i>	<i>10.555</i>
	CIBG	10.555	0	10.555
4.20	Opleidingen, beroepenstructuur en arbeidsmarkt	582.740	– 20.789	561.951
	<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>550.162</i>	<i>– 18.180</i>	<i>531.982</i>
	Opleidingen, beroepenstructuur en arbeidsmarkt	363.831	– 25.915	337.916
	Opleidingen, beroepenstructuur en arbeidsmarkt	176.711	7.735	184.446
	Overige	9.620	0	9.620
	<i>Opdrachten</i>	<i>13.236</i>	<i>– 648</i>	<i>12.588</i>
	Opleidingen, beroepenstructuur en arbeidsmarkt	13.166	– 578	12.588
	Opleidingen, beroepenstructuur en arbeidsmarkt	20	– 20	0
	Overige	50	– 50	0
	<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>19.204</i>	<i>– 2.269</i>	<i>16.935</i>
	Overig	19.204	– 2.269	16.935
	<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>78</i>	<i>308</i>	<i>386</i>
	Overig	78	308	386
	<i>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</i>	<i>60</i>	<i>0</i>	<i>60</i>
	OECD	60	0	60
4.30	Informatiebeleid	155.003	– 8.292	146.711
	<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>89.037</i>	<i>– 6.130</i>	<i>82.907</i>
	Informatiebeleid	82.830	– 6.130	76.700
	Overige	6.207	0	6.207
	<i>Opdrachten</i>	<i>40.901</i>	<i>– 3.268</i>	<i>37.633</i>
	Informatiebeleid	38.834	– 2.368	36.466
	Overige	2.067	– 900	1.167
	<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>24.176</i>	<i>1.106</i>	<i>25.282</i>
	Informatiebeleid	24.176	1.106	25.282
	<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>889</i>	<i>0</i>	<i>889</i>
	Overige	889	0	889
4.40	Inrichting zorgstelsel	335.808	5.199	341.007
	<i>Opdrachten</i>	<i>619</i>	<i>0</i>	<i>619</i>
	Overige	619	0	619
	<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>335.189</i>	<i>5.199</i>	<i>340.388</i>
	CAK	158.156	– 600	157.556
	NZa	76.560	5.299	81.859
	ZiNL	95.731	500	96.231
	CSZ	1.442	0	1.442

	Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Overige	3.300	0	3.300
4.50 Zorg, welzijn en jeugdzorg op Caribisch Nederland	258.617	– 14.922	243.695
<i>Subsidies (regelingen)</i>	4.933	452	5.385
Algemeen	4.933	452	5.385
<i>Bekostiging</i>	241.638	– 16.783	224.855
Jeugd, Welzijn en Sport	9.200	– 2.480	6.720
Zorg	232.438	– 14.303	218.135
<i>Opdrachten</i>	1.075	1.017	2.092
Zorg	986	– 568	418
Welzijn	89	1.585	1.674
<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	10.971	392	11.363
Overige	10.971	392	11.363
Ontvangsten	36.600	2.833	39.433

Toelichting Verplichtingen

Voor de uitvoering van zorg op de BES-eilanden worden in 2025 contractafspraken gemaakt met zorginstellingen voor te leveren zorg in 2026. Om de zorgcontracten tijdig te kunnen aangaan wordt het verplichtingenbudget op bekostiging met € 83 miljoen opgehoogd.

Omdat de goedkeuringsbrief voor het jaarplan van het Zorginstituut in december wordt verstuurd, wordt het verplichtingenbudget met € 83 miljoen in 2025 opgehoogd.

Het verplichtingenbudget wordt verhoogd met € 11 miljoen in verband met het aangaan van meerjarige verplichtingen voor het Nationaal Groeifondsproject DUTCH.

Daarnaast wordt het verplichtingenbudget met € 57,6 miljoen verhoogd voor het aangaan van verschillende subsidies voor 2026.

Tezamen met een aantal kleinere mutaties wordt het verplichtingenbudget met € 285 miljoen verhoogd.

2. Opleidingen, beroepenstructuur en arbeidsmarkt *Subsidies*

Opleidingen, beroepenstructuur en arbeidsmarkt

Er is minder beroep gedaan op het beschikbare budget voor de subsidieregeling Inrichten Opleidingsstructuur Helpenden, Verzorgenden en Verpleegkundigen (IOHVV) dan verwacht. Hierdoor valt in 2025 circa € 19 miljoen vrij.

Tezamen met een aantal andere kleine mutaties wordt dit budget met € 25,9 miljoen verlaagd.

5. Zorg, welzijn en jeugdzorg op Caribisch Nederland *Bekostiging*

Zorg

De middelen die zijn bedoeld voor de bekostiging van de zorg op de BES-eilanden worden per saldo met € 14,3 miljoen verlaagd. De zorguitgaven vallen € 6 miljoen lager uit als gevolg van wisselkoerseffecten. Daarnaast is € 8,3 miljoen ongerealiseerd gebleven, doordat uitgekeerde loon- en prijscompensatie niet meer in 2025 kon worden ingezet.

3.5 Artikel 5 Jeugd

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 8 Budgettaire gevolgen van beleid art. 5 Jeugd (bedragen x € 1.000)

Art.	Verplichtingen	Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
		203.195	3.719	206.914
	Uitgaven	197.645	- 19.387	178.258
5.30	Effectief en efficiënt werkend jeugdstelsel	197.645	- 19.387	178.258
	<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>100.565</i>	<i>- 13.310</i>	<i>87.255</i>
	Kennis en informatiebeleid	15.846	9.588	25.434
	Jeugdbeleid	51.106	- 24.808	26.298
	Jeugdstelsel	33.613	1.910	35.523
	<i>Opdrachten</i>	<i>10.168</i>	<i>- 5.106</i>	<i>5.062</i>
	Kennis en informatiebeleid	2.572	- 1.107	1.465
	Jeugdbeleid	6.954	- 3.599	3.355
	Jeugdstelsel	642	- 400	242
	<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>1.656</i>	<i>689</i>	<i>2.345</i>
	Overige	1.656	689	2.345
	<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	<i>85.256</i>	<i>- 1.660</i>	<i>83.596</i>
	Overige	85.256	- 1.660	83.596
	Ontvangsten	2.400	0	2.400

3. Effectief en efficiënt werkend jeugdstelsel

Subsidies

Jeugdbeleid

Er is € 10,7 miljoen van de middelen die zijn vrijgemaakt als bijdrage voor de kosten kinderopvang en bso voor pleegouders in 2025 overgeheveld naar de Algemene uitkering (AU) van het Gemeentefonds. Voor 2026 en 2027 wordt dit nog verder uitgewerkt.

Daarnaast is er € 2,2 miljoen van de middelen voor de Hervormingsagenda overgeboekt naar de algemene uitkering van het Gemeentefonds. Dit bedrag bestaat voor circa € 1,4 miljoen uit de algemene uitvoeringsmiddelen en € 0,8 miljoen uit de investeringsmiddelen.

De overige mutaties betreffen diverse overboekingen en mutaties ten behoeve van (inter)departementale samenwerkingen op het gebied van jeugdhulp. Daarnaast valt er ook budget vrij op programmamiddelen jeugd vanwege vertraging van geplande activiteiten. Tezamen met een aantal andere kleine mutaties zijn de wijzigingen op dit budget met € 24,8 miljoen verlaagd.

3.6 Artikel 6 Sport en Bewegen

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 9 Budgettaire gevolgen van beleid art. 6 Sport en Bewegen (bedragen x € 1.000)

Art.	Verplichtingen	Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
		418.824	87.597	506.421
	Uitgaven	465.864	– 6.303	459.561
6.40	Sport verenigt Nederland	465.864	– 6.303	459.561
	<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>213.074</i>	<i>15.443</i>	<i>228.517</i>
	Sportakkoord	120.175	16.633	136.808
	Duurzame en toegankelijke sportaccommodaties	77.022	0	77.022
	Kennis en innovatie	15.877	– 1.190	14.687
	<i>Inkomstenoverdrachten</i>	<i>19.286</i>	<i>– 19.286</i>	<i>0</i>
	Financiële voorziening topsporters	19.286	– 19.286	0
	<i>Opdrachten</i>	<i>3.594</i>	<i>40</i>	<i>3.634</i>
	Sportakkoord	3.141	0	3.141
	Kennis en innovatie	410	40	450
	Overige	43	0	43
	<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>4.862</i>	<i>– 55</i>	<i>4.807</i>
	Dopingautoriteit	4.862	– 55	4.807
	<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	<i>224.475</i>	<i>– 2.500</i>	<i>221.975</i>
	Duurzame en toegankelijke sportaccommodaties	224.475	– 2.500	221.975
	<i>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</i>	<i>500</i>	<i>55</i>	<i>555</i>
	Dopingbestrijding	500	55	555
	<i>Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken</i>	<i>73</i>	<i>0</i>	<i>73</i>
	Sportakkoord	73	0	73
	Ontvangsten	93.627	35.000	128.627

Toelichting Verplichtingen

Het verplichtingenbudget is in 2025 in totaal met € 93,9 miljoen verhoogd voor het administratief vastleggen van verplichtingen voor 2026 en verder. Deze ophoging van het verplichtingenbudget heeft geen gevolgen voor de geraamde kasuitgaven in 2025. Voor kasuitgaven in 2026 en verder is het vaak noodzakelijk om een verplichting aan te gaan op een eerder moment. Het betreft de verhoging van het verplichtingenbudget voor het vastleggen van subsidieverplichtingen op onder andere topsportevenementen, topsportprogramma, kennis en innovatie, de BOSA-regeling en het Stipendium voor topsporters.

Daarnaast is het verplichtingenbudget verlaagd met een aantal kleine mutaties die samenhangen met geraamde kasuitgaven 2025 van in totaal € 6,3 miljoen.

In totaal is het verplichtingenbudget verhoogd met € 87,6 miljoen.

4. Sport verenigt Nederland *Subsidies*

Sportakkoord

De bijdrage in het kader van het *Stipendium* en de *Kostenvergoeding Topsporters* binnen artikel 6 *Sport en Bewegen* wordt voortaan verantwoord onder het financiële instrument *Subsidie* in plaats van *Inkomensoverdracht*. Daarmee wordt het Sportakkoord met € 19,3 miljoen verhoogd. Tezamen met enkele andere kleine mutaties is het budget verhoogd met € 16 miljoen.

Inkomensoverdrachten

Financiële voorziening topsporters

De bijdrage in het kader van het *Stipendium* en de *Kostenvergoeding Topsporters* binnen artikel 6 *Sport en Bewegen* wordt voortaan verantwoord onder het financiële instrument *Subsidie* in plaats van *Inkomensoverdracht*. Daarmee wordt Financiële voorziening topsporters met € 19,3 miljoen verlaagd.

Ontvangsten

Door vaststelling en afrekeningen op diverse regelingen vindt incidenteel in 2025 hogere ontvangsten plaats op artikel 6. Dit betreft onder andere de SPUK Meerkosten Energie Openbare Zwembaden (MEOZ), de Tegemoetkoming Amateur Sport Organisaties (TASO), de regeling voor topsportcompetities en -evenementen (STIK) en de Stimulering Sport. In totaal worden de ontvangsten in 2025 verhoogd met € 35 miljoen.

3.7 Artikel 7 Oorlogsgetroffenen en Herinnering WO II

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 10 Budgettaire gevolgen van beleid art. 7 Oorlogsgetroffenen en Herinnering WO II (bedragen x € 1.000)

Art.		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art. Verplichtingen		213.570	- 7.881	205.689
	Uitgaven	213.936	- 7.881	206.055
7.10	De zorg- en dienstverlening aan verzetsdeeln. en oorlogsgetroffenen WOII en de herinnering aan WOII	27.974	- 391	27.583
	<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>26.866</i>	<i>233</i>	<i>27.099</i>
	Nationaal Comité	6.159	2.252	8.411
	Nationale herinneringscentra	3.270	1.685	4.955
	Herinnering Indisch Molukse Doelgroep	3.441	- 1.775	1.666
	Zorg- en dienstverlening	7.389	- 1.117	6.272
	Overige	6.607	- 812	5.795
	<i>Bekostiging</i>	<i>400</i>	<i>- 190</i>	<i>210</i>
	Overige	400	- 190	210
	<i>Opdrachten</i>	<i>482</i>	<i>- 297</i>	<i>185</i>
	Overige	482	- 297	185
	<i>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</i>	<i>226</i>	<i>- 137</i>	<i>89</i>
	Overige	226	- 137	89
7.20	Pensioenen en uitkeringen voor verzetsdeeln. en oorlogsgetroffenen WOII	185.962	- 7.490	178.472
	<i>Inkomensoverdrachten</i>	<i>175.165</i>	<i>- 6.725</i>	<i>168.440</i>
	Wetten/regelingen verzetsdeelnemers/oorlogsgetroffenen	175.165	- 6.725	168.440
	<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>10.797</i>	<i>- 765</i>	<i>10.032</i>
	Sociale Verzekeringsbank	10.152	- 120	10.032
	Pensioen- en Uitkeringsraad	645	- 645	0
	Ontvangsten	3.339	0	3.339

Toelichting Verplichtingen

Het verplichtingenbudget is in totaal met ongeveer € 7,9 miljoen verlaagd. De verlaging van het verplichtingenbudget hangt samen met de mutaties op de uitgaven op artikel 7.

2. Pensioenen en uitkeringen voor verzetsdeeln. en oorlogsgetroffenen WOII

Inkomensoverdrachten

Wetten/regelingen verzetsdeelnemers/oorlogsgetroffenen

Op diverse budgetten zijn de middelen voor 2025 niet langer benodigd. Daarnaast zijn er minder uitkeringsgerechtigden dan vooraf begroot, waardoor er minder uitkeringen uitgekeerd zijn. In totaal bedraagt deze meevaller € 6,7 miljoen.

3.8 Artikel 8 Tegenmoetkoming specifieke kosten en Rijksbijdragen

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 11 Budgettaire gevolgen van beleid art. 8 Tegemoetkoming specifieke kosten en Rijksbijdragen (bedragen x € 1.000)

Art.		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art.	Verplichtingen	32.465.849	0	32.465.849
	Uitgaven	27.937.049	0	27.937.049
8.10	Tegemoetkoming specifieke kosten	7.465.449	0	7.465.449
	<i>Inkomensoverdrachten</i>	<i>7.465.449</i>	<i>0</i>	<i>7.465.449</i>
	<i>Zorgtoeslag</i>	<i>7.377.500</i>	<i>0</i>	<i>7.377.500</i>
	<i>Tegemoetkoming specifieke kosten</i>	<i>87.949</i>	<i>0</i>	<i>87.949</i>
8.40	Rijksbijdragen	20.471.600	0	20.471.600
	<i>Bekostiging</i>	<i>20.471.600</i>	<i>0</i>	<i>20.471.600</i>
	<i>Rijksbijdrage Zorgverzekeringsfonds 18-</i>	<i>3.397.700</i>	<i>0</i>	<i>3.397.700</i>
	<i>Rijksbijdrage in de kosten van kortingen (BIKK)</i>	<i>6.073.900</i>	<i>0</i>	<i>6.073.900</i>
	<i>Bijdrage Wlz</i>	<i>11.000.000</i>	<i>0</i>	<i>11.000.000</i>
	Ontvangsten	616.800	375	617.175

4 Niet-beleidsartikelen

4.1 Artikel 9 Algemeen

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 12 Budgettaire gevolgen van beleid art. 9 Algemeen (Bedragen x € 1.000)				
Art.		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art.	Verplichtingen	54.783	1.857	56.640
	Uitgaven	63.184	348	63.532
9.10	Internationale samenwerking	14.778	348	15.126
	<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>1.687</i>	<i>0</i>	<i>1.687</i>
	<i>Overige</i>	<i>1.687</i>	<i>0</i>	<i>1.687</i>
	<i>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</i>	<i>13.091</i>	<i>348</i>	<i>13.439</i>
	<i>World Health Organization</i>	<i>4.648</i>	<i>0</i>	<i>4.648</i>
	<i>EMA</i>	<i>3.861</i>	<i>– 37</i>	<i>3.824</i>
	<i>Overige</i>	<i>4.582</i>	<i>385</i>	<i>4.967</i>
9.30	Eigenaarsbijdrage	43.406	0	43.406
	<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>43.406</i>	<i>0</i>	<i>43.406</i>
	<i>Eigenaarsbijdrage RIVM</i>	<i>43.406</i>	<i>0</i>	<i>43.406</i>
9.40	Begrotingsreserve achterborg WFZ-garanties	5.000	0	5.000
	<i>Garanties</i>	<i>5.000</i>	<i>0</i>	<i>5.000</i>
	<i>Overige</i>	<i>5.000</i>	<i>0</i>	<i>5.000</i>
	Ontvangsten	20.816	0	20.816

4.2 Artikel 10 Apparaat Kerndepartement

Tabel 13 Apparaatsuitgaven Kerndepartement (Bedragen x € 1.000)

	Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire Begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Verplichtingen	655.499	647	656.146
Uitgaven	668.283	647	668.930
<i>Personele uitgaven</i>	<i>551.946</i>	<i>1.400</i>	<i>553.346</i>
Waarvan eigen personeel	433.115	– 1.754	431.361
Waarvan inhuur externen	110.469	3.073	113.542
Inhuur deskundigen	2.000	81	2.081
Overige	6.362	0	6.362
<i>Materiële uitgaven</i>	<i>116.337</i>	<i>– 753</i>	<i>115.584</i>
Waarvan ICT	21.556	– 822	20.734
Waarvan bijdrage aan SSO's	70.775	434	71.209
Waarvan overige materiële uitgaven	24.006	– 365	23.641
Ontvangsten	11.971	429	12.400

Budgettaire gevolgen apparaatsuitgaven departement

Tabel 14 Nadere uitsplitsing apparaatsuitgaven (Bedragen x € 1.000)

		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art.	Verplichtingen	655.499	647	656.146
	Uitgaven	668.283	647	668.930
10.30	Kerndepartement	489.235	– 3.588	485.647
	Personele uitgaven	406.110	– 3.865	402.245
	Eigen personeel	292.968	– 7.519	285.449
	Eigen personeel	2.367	0	2.367
	Externe inhuur	102.713	3.573	106.286
	Inhuur deskundigen	2.000	81	2.081
	Overige	6.062	0	6.062
	Materiële uitgaven	83.125	277	83.402
	ICT	6.856	– 392	6.464
	Bijdrage SSO's	65.500	979	66.479
	Overige	10.769	– 310	10.459
10.40	Inspecties	132.779	5.168	137.947
	Personele uitgaven	108.791	5.348	114.139
	Eigen personeel	104.689	6.148	110.837
	Externe inhuur	3.802	– 800	3.002
	Overige	300	0	300
	Materiële uitgaven	23.988	– 180	23.808
	ICT	12.522	– 180	12.342
	Bijdrage SSO's	3.910	0	3.910
	Overige	7.556	0	7.556
10.50	SCP en Raden	46.269	– 933	45.336
	Personele uitgaven	37.045	– 83	36.962
	Eigen personeel	33.091	– 383	32.708

	Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Externe inhuur	3.954	300	4.254
<i>Materiële uitgaven</i>	<i>9.224</i>	<i>– 850</i>	<i>8.374</i>
ICT	2.178	– 250	1.928
Bijdrage SSO's	1.365	– 545	820
Overige	5.681	– 55	5.626
Ontvangsten	11.971	429	12.400

3. Kerndepartement

Personele uitgaven

Eigen personeel

De geraamde uitgaven worden verlaagd met € 7,5 miljoen. Dit is deels een gevolg van interne verschuiving van uitgaven aan eigen personeel naar uitgaven aan externe inhuur. Het andere deel van de verlaging wordt veroorzaakt door vertraging van of niet ingevulde vacatures. Daarnaast hebben diverse (kleinere) technische mutaties plaatsgevonden.

4. Inspecties

Personele uitgaven

Eigen personeel

Het huidige budget binnen IGJ is niet toereikend voor de actuele formatie. In 2025 leidt dit tot een budgetoverschrijding van € 6,8 miljoen. Daarnaast is er sprake van een meevaller die tezamen resulteren in een budgetoverschrijding van € 6,1 miljoen.

4.3 Artikel 11 Nog onverdeeld

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 15 Budgettaire gevolgen van beleid art. 11 Nog onverdeeld (bedragen x € 1.000)			
Art.	Verplichtingen	Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
		0	0
	Uitgaven	0	0
11.4	Nog onverdeeld	0	0
	Nog te verdelen	0	0
	Ontvangsten	0	0

5 Premiegefinancierde uitgaven

5.1 Inleiding

Deze paragraaf bevat de premiegefinancierde zorguitgaven en -ontvangsten binnen de Zorgverzekeringswet (Zvw) en de Wet langdurige zorg (Wlz), de uitgaven voor Wmo beschermd wonen uit het Gemeentefonds en de middelen op de aanvullende post (AP) bij Financiën. Hierin worden de nieuwe mutaties sinds de ontwerpbegroting 2026 toegelicht.

Dit deel van de tweede suppletoire begroting 2025 bestaat uit de volgende paragrafen:

- Paragraaf 5.1: Inleiding
- Paragraaf 5.2: Begrotingsstaat premiegefinancierde zorguitgaven
- Paragraaf 5.3: Ontwikkeling van de netto premiegefinancierde zorguitgaven
- Paragraaf 5.4: Verticale ontwikkeling van de premiegefinancierde zorguitgaven en -ontvangsten

5.2 Begrotingsstaat premiegefinancierde zorguitgaven

Tabel 16 geeft de begrotingsstaat weer van de premiegefinancierde zorguitgaven. In de definitie van de totale zorguitgaven worden ook de middelen in het gemeentefonds voor Wmo beschermd wonen en de zorgreserveringen op de Aanvullende Post bij het Ministerie van Financiën meegenomen.

Tabel 16 Wijziging begrotingsstaat premiegefinancierde zorguitgaven voor het jaar 2025 (Tweede suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)				
Art.	Omschrijving	Ontwerpbegroting 2026		Mutaties 2 ^e suppletoire begroting 2025 t.o.v. ontwerpbegroting 2026
		Uitgaven	Ontvangsten	Uitgaven Ontvangsten
Totaal		106.257.508	5.955.117	– 43.539 3.800
11	Zorgverzekeringswet (Zvw)	65.788.716	3.395.217	– 23.119 0
12	Wet Langdurige Zorg (Wlz)	38.635.748	2.559.900	– 20.420 3.800
	Wmo beschermd wonen	1.833.044	0	0 0
	Aanvullende post (AP)	0	0	0 0

5.3 Ontwikkeling van de netto premiegefinancierde zorguitgaven

Tabel 17 geeft op hoofdlijnen de ontwikkeling van de netto zorguitgaven Zvw, Wlz, Wmo beschermd wonen en de AP ten opzichte van de Ontwerpbegroting 2025.

Tabel 17 Ontwikkeling van de netto premiegefinancierde zorguitgaven 2025 (bedragen x € 1 miljoen)¹

	2025
1 Netto zorguitgaven ontwerpbegroting 2025	102.427
2 Bijstellingen t/m ontwerpbegroting 2026	- 2.125
Zorgverzekeringswet	- 973
Wet langdurige zorg	- 1.239
Wmo beschermd wonen	87
Aanvullende post (AP)	0
3 Netto zorguitgaven stand ontwerpbegroting 2026 (= 1+2)	100.302
4 Bijstellingen 2^e suppletoire begroting 2025	- 47
Zorgverzekeringswet	- 23
Wet langdurige zorg	- 24
Wmo beschermd wonen	0
Aanvullende post (AP)	0
5 Netto zorguitgaven stand 2^e suppletoire begroting 2025 (= 3+4)	100.255

1 Door afronding kan de som der delen afwijken van het totaal.

Toelichting

In de ontwerpbegroting 2026 zijn de premiegefinancierde netto zorguitgaven 2025 ten opzichte van de stand ontwerpbegroting 2025 met € 2,1 miljard neerwaarts bijgesteld.

Dit was het gevolg van de neerwaartse bijstelling van de Zvw-uitgaven met € 1,0 miljard (voornamelijk door de onderschrijding bij de wijkverpleging conform het AZWA) en de Wlz-uitgaven met € 1,2 miljard, met name door de verwachte lagere uitgaven binnen het Wlz-kader op basis van de februari- en julibrief van de NZa. Deze bijstellingen zijn opgenomen en toegelicht in de ontwerpbegroting 2026 (TK [36800 XVI, nr. 2](#)).

In deze tweede suppletoire begroting zijn de zorguitgaven ten opzichte van de ontwerpbegroting 2026 neerwaarts bijgesteld met € 47 miljoen. Dit is het gevolg van de Zvw-uitgaven met € 23 miljoen en de Wlz-uitgaven met € 24 miljoen.

5.4 Verticale ontwikkeling van de premiegefinancierde zorguitgaven en -ontvangsten

De onderstaande tabel laat vanaf de ontwerpbegroting 2026 de verticale ontwikkeling van de premiegefinancierde zorguitgaven en -ontvangsten in 2025 zien. De bijstellingen in de raming voor 2025 die reeds hebben plaatsgevonden in de ontwerpbegroting 2025, de eerste suppletoire begroting 2025 en in de ontwerpbegroting 2026 zijn in die stukken toegelicht.

Tabel 18 Verticale ontwikkeling van de premiegefinancierde zorguitgaven en –ontvangsten 2025 (bedragen x € 1 miljoen)

	2025
Bruto zorguitgaven ontwerpbegroting 2026	106.257,5
<i>Bijstellingen 2^e suppletoire begroting 2025</i>	
Autonoom	– 43,5
Actualisering Zvw-uitgaven	– 23,1
Actualisering Wlz-uitgaven	– 20,4
<i>Totaal bijstelling uitgaven</i>	<i>– 43,5</i>
Bruto zorguitgaven 2^e suppletoire begroting 2025	106.214,0
Ontvangsten ontwerpbegroting 2026	5.955,1
<i>Bijstellingen 2^e suppletoire begroting 2025</i>	
Autonoom	3,8
Actualisering eigen bijdragen Wlz	3,8
<i>Totaal bijstelling ontvangsten</i>	<i>3,8</i>
Ontvangsten 2^e suppletoire begroting 2025	5.958,9
Netto zorguitgaven ontwerpbegroting 2026	100.302,4
<i>Totaal bijstelling netto zorguitgaven 2^e suppletoire begroting 2025</i>	<i>– 47,3</i>
Netto zorguitgaven 2^e suppletoire begroting 2025	100.255,1
<i>Bron: VWS, Zorginstituut Nederland, NZa en CAK.</i>	

Uitgaven

Autonoom

Actualisering van de Zvw-uitgaven

Tabel 19 Actualisering Zvw-uitgaven 2025 (bedragen x € 1 miljoen)

	2025
Huisartsenzorg	– 3,9
Multidisciplinaire zorgverlening	– 9,3
Medisch-specialistische zorg	63,3
Geneeskundige geestelijke gezondheidszorg	2,1
Wijkverpleging	– 22,0
Apotheekzorg en hulpmiddelen	– 49,3
Paramedische zorg	17,2
Geriatrische revalidatiezorg en eerstelijnsverblijf	– 14,1
Overige Zvw-sectoren	– 7,2
Totaal 2^e suppletoire begroting 2025	– 23,1

In bovenstaande tabel is het onderdeel ‘Actualisering Zvw-uitgaven’ uit de tabel verticale ontwikkeling uitgesplitst. De uitgaven binnen de Zorgverzekeringswet (Zvw) zijn geactualiseerd op basis van de meest recente informatie van het Zorginstituut en de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa). Deze bijstellingen resulteren in een wijziging in 2025 van de geraamde uitgaven, die per saldo € 23,1 miljoen lager uitvallen ten opzichte van de ontwerpbegroting 2026.

Actualisering Wlz-uitgaven

De geraamde uitgaven voor onderdelen van de Wlz die buiten het vastgestelde kader vallen, zijn geactualiseerd op basis van recente gegevens van het Zorginstituut en de NZa. Dit betreft bijstellingen voor de tandheelkundige zorg, hulpmiddelen en beheerskosten, die in 2025 per saldo € 20,4 miljoen lager uitvallen ten opzichte van de ontwerpbegroting 2026.

Ontvangsten

Autonoom

Actualisering eigen bijdragen Wlz

De geraamde ontvangsten aan eigen bijdragen Wlz zijn op basis van de meest recente informatie van het Zorginstituut geactualiseerd. Dit leidt tot een meevaller van € 3,8 miljoen bij de eigen bijdragen binnen de Wlz ten opzichte van de ontwerpbegroting 2026.